

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

The native as image: art history, nationalism, and decolonizing aesthetics

Caro, M.A.

Publication date
2010

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Caro, M. A. (2010). *The native as image: art history, nationalism, and decolonizing aesthetics*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Samenvatting

Dit proefschrift mobiliseert de westerse geschiedenis van de autochtone kunst door de methoden die deze geschiedenis tot stand brachten kritisch te analyseren. Het beoordeelt niet alleen de discursieve productie van het autochtone subject in beeld, maar onderzoekt ook waar deze beelden verspreid worden. Op deze wijze analyseert dit werk de bijdragen van kunsthistorici en antropologen in de constructie van de autochtoon, evenals de locaties waarin hun gedachtegoed aan het werk gezet wordt, namelijk in het museum, het archief, en de academie. Tegelijkertijd onderstreept dit proefschrift de gelijktijdige productie door autochtone kunstenaars en theoretici in de onderhandelingen over de kruispunten en verschillen tussen Westerse en autochtone epistemologie. Het voornaamste argument is dat autochtone kunst niet alleen een dekoloniserende reactie is op een westerse blik, maar op hetzelfde moment een uitdrukking is van soevereine subjectiviteit.

Dit onderzoek is onderverdeeld in hoofdstukken die corresponderen met de verschillende verschijningsvormen van discursieve disseminatie die hierboven vermeld zijn. Hoofdstuk één richt zich op het fotografisch archief als een specifieke locatie waarin beelden van de Amerindianen en masse worden, en blijven, verzameld en ingezet als onderdeel van de constructie van de Verenigde Staten als natiestaat. Het doet dienst als een specifiek voorbeeld van het omvangrijke werk van Edward Curtis (1868-1952) en analyseert de ideologische implicaties binnen nationalistisch discours en tevens de inhoud van zijn werk (het beeld van de authentieke autochtoon voordat het voor eeuwig verdween), evenals zijn esthetische aanroep tot nostalgie. Zijn werk richtte zich op de productie van een verlangen naar een ver verleden, voorgesteld als een romantische wereld bevolkt door nobele wilden wiens huidige afstammelingen enkel schaduwen waren van hun voorouders kracht: een handige verfoeg voor het opbouwen van een natie. De esthetische strategieën die Curtis gebruikte om aan te zetten tot nostalgie zijn ook waardevol voor autochtone kunstenaars die

ernaar smachten de geschiedenis van hun eigen land te bevestigen. Door kritisch te observeren hoe, in de naam van de natie, Curtis zowel etnografische als artistieke praktijken van zijn tijd bestreek, wordt de relevantie van zijn archief voor vandaag de dag nog duidelijker gemaakt.

Hoofdstuk twee gaat in op de impact van het werk van Curtis en laat zien hoe zowel autochtone als allochtone toeschouwers vandaag de dag het autochtone subject verbeelden. Dit hoofdstuk richt zich op de directe en indirecte reacties op zijn oeuvre door hedendaagse autochtone kunstenaars. De erfenis van Edward Curtis' omvangrijke fotoarchief dat de vermeende "verdwijnende indiaan" documenteert wordt doorlopend gecoöpteerd door verschillende autochtone kunstenaars wie Curtis' representaties benaderen als behorend tot hun eigen iconografische tradities. De theoretische formulering voor dit hoofdstuk bevat een bespreking van nostalgie als een effect dat esthetisch, en, in het geval van autochtone kunstenaars, met terugwerkende kracht geproduceerd wordt in de naam van zelfstandige vertegenwoordiging.

In de eerste twee hoofdstukken benadruk ik de enorme productie van en de strijd om de controle over visuele representaties van het archief. Hoofdstuk drie kijkt naar de wijze waarop bepaalde academische methodologische benaderingen voor het archief de gerepresenteerde autochtone subjecten vervaagt of soms zelfs onzichtbaar maakt. De focus ligt hierbij op Aby Warburg (1866-1929), beschouwd als een van de 'vaders' van de kunstgeschiedenis, en een tijdgenoot van Curtis. Hoewel ze weinig in het gemeen hebben, leidde een reis die Warburg ondernam naar het Amerikaanse zuidwesten tot een engagement met de autochtone gemeenschappen. Dit resulteerde eveneens in een soort archief, bestaande uit fotografisch materiaal, diverse notities, en een collectie autochtone voorwerpen. Warburg herinneringen aan deze excursie, samen met het bijbehorend archief, droegen bij aan de ontwikkeling van een inmiddels beroemde lezing, die hij zevenentwintig jaar na zijn reis gaf. Van al zijn werk is dit college, wat een sensationele beschrijving van bevat van de Hopi slangendans ceremonie, een embleem geworden voor hedendaagse geleerden die een onverschrokken interdisciplinariteit bepleiten. Mijn analyse van de huidige verhandelingen over Warburg en zijn betrokkenheid bij de Hopi is

een casestudie naar de grenzen van interdisciplinaire velden om zelfkritiek uit te oefenen over hun rol in de productie van de autochtoon als beeld.

Hoewel veel nadruk is gelegd op methodologie van Warburg en zijn kunsthistorische omgeving, heb ik ook zijn connectie met antropologie onderzocht om zijn reis naar het Amerikaanse zuidwesten beter te begrijpen. Zijn reis gaf hem inzicht in de aanhoudende heropleving van oude symbolen, waardoor veel hedendaagse geleerden zijn onorthodoxe aanpak beprezen. Maar zijn vergelijking van de ceremoniële activiteiten van de Amerindianen, in het bijzonder degenen die een slang gebruiken, met die van de oude Griekse culten die zich ook richtten op dit zeer symbolische wezen, schenkt geen aandacht aan de betekenis van deze ceremonies voor de Hopi. Op deze manier ontkennt hij ze hun subjectiviteit in hun performatieve uitdrukking van identiteit. De geleerden van vandaag de dag die zich richten op Warburg en zijn methode, herhalen deze ontkenning. Een vergelijking van Warburgs antropologisch streven met dat van Curtis zorgt voor een betere analyse van de nasleep van het bezoek van Warburg naar het zuidwesten, zoals hoe zijn verzameldrift bijdroeg aan de ontwikkeling van het Museum für Völkerkunde in Berlijn, een belangrijke spil in de definitie van Duitsland ten opzichte van de allochtone ander.

Het vierde hoofdstuk belicht het museum. Een analyse van diverse tentoonstellingspraktijken van musea maakt het mogelijk een afweging te maken van het belang van de locatie; ook laat het zien hoe de nadruk op ruimte constitutief werkt voor de autochtone identiteit. Ik ben met name geïnteresseerd in de site-specificiteit van musea, de betekenis die de bezoeker maakt, en de bijdragen van deze instellingen aan de productie van communale identiteiten, met name door hun productie van ideologisch geladen ruimtes. Door het toepassen van Mieke Bals werk over tentoonstellen als *speech-act*, verken ik de vertegenwoordiging van autochtone lichamen in het museum. In het bijzonder onderzoek ik het agentschap van deze kunstenaars om in te grijpen in het museum en zo haar productie als plek aan de kaak te stellen. Ik vergelijk ook traditionele westerse musea met *tribal* musea om te pleiten voor verschillende lezingen die uitgaan van een specifieke geografische

locatie. Een deel van deze analyse kijkt niet alleen naar de betekenis van plaats in musea, maar ook naar hoe de ruimte wordt geproduceerd binnen musea, met name door het gebruik van tentoonstellingstechnologieën zoals diorama's en replica's van traditionele woningen. Mijn verzoek eindigt met voorbeelden waaruit blijkt hoe de betekenis en functie van deze traditionele autochtone woningen teruggewonnen zijn: een toe-eigening dat deze gemaakte ruimten verandert in allochtone plaatsen.

In het laatste hoofdstuk kijk ik naar het werk van hedendaagse autochtone kunstenaars om het perspectief om te keren: met andere woorden, ik richt mij op de productie van anders-zijn en houd daarbij rekening met de productie van het zelf, voornamelijk door middel van een analyse van het zelfportret. Er wordt gekeken naar de vele verwijzingsvormen van het autochtone zelfportret dat kan worden gezien als een middel om de toeschouwer binnen te laten als een figuur die zowel expliciet een individuele subject representeert alsook een lid van een autochtone gemeenschap verbeeldt. In die zin vergelijk ik het genre van zelfportretten met getuigschriften waarin de auteur zijn of haar eigen individuele verhaal vertelt en tegelijkertijd ook het verhaal van een heel volk. Het bespreekt de rol van postkoloniale theorie als kader van dit specifieke soort visuele productie en bepleit dat deze beelden gezien kunnen worden als postkoloniale kritieken op zichzelf. Het hoofdstuk eindigt met een analyse van 'About Face', een recente tentoonstelling geheel gewijd aan autochtone zelfportretten. Met behulp van Bals definitie van een 'allo-portret', een zelfportret dat de beeltenis van de kunstenaar in de gedaante van iemand anders stelt – een soort 'zelf-anders-maken' – bepleit ik dat de tentoonstelling het genre van het autochtone zelfportret ontoereikend definieert. Ik beweer dat, terwijl zelfportretten een onbemiddelde representatiemogelijkheid lijken te beloven van het zelf, de verspreiding ervan altijd een discursief kader vereist. Het onvermogen van de curatoren en van de auteurs die bijdroegen aan de catalogus om te werken te contextualiseren in categorieën die rekening houden met autochtonen perspectieven getuigt van de noodzaak tot discursief kaderen wanneer het om zelfportretten gaat. Dit kaderen, een vorm van vertegenwoordiging in zichzelf,

heeft de mogelijkheid om, opnieuw, de stem van de autochtoon te verzwijgen. Zoals met het geheel van deze studie wordt in dit hoofdstuk een lezing van autochtone beelden bepleit, zowel van en door inheemsen, en luistert, op deze manier, naar de autochtone stem.